

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

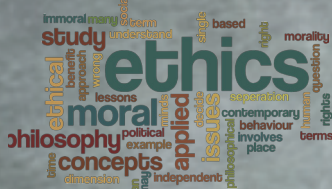

עורך דין לא היה, ולא יהיה גם בעתיד אחראי לנכונות הטענות לגבי החובות שמרשו, הנושה, טוען להם. מנגד, אם עורך הדין קיבל ממרשו "חבילה" של חובות לטיפול, ואחוז גבוה מהחייבים טוען להד"ם, טוען שלא חתם לעולם, הרי שזה צריך להדליק נורה אדומה אצל עורך הדין ושומה עליו לבדוק, אם החובות אינם פיקטיביים. עורך הדין איננו רשאי לעצום את עיניו, ולהמשיך לפעול. זו גם ההלכה בפסיקה המשמעתית. כשדנו בפעם הראשונה בענייני איקיוטק במליאת ועדת האתיקה, היו חברים שהביעו את העמדה, שאין להטיל על עורך הדין חובה לבדוק נכונות טענות מרשיו; גם אם יש צדק בדברים אלה, הרי שאנו מדברים על כך שעורך הדין לא צריך הגיע לרמה של עצימת עיניים, או אף גרוע מזה – שיתוף פעולה עם גביית חובות שלא היו ולא נבראו. וכאן לא אוכל להימנע מלומר, שיש אף טענות שלפחות אחד מעורכי הדין הנילונים בפרשה זו, היה שותף לסכומים שייגבו, אם לא למעלה מזה. וגם בכך יש, לכאורה, עבירת משמעת נפרדת. בעקבות פרשת איקיוטק נשאלתי על ידי רבים וטובים, מהן בעצם העבירות שמבצע עורך דין כאשר הוא גובה חובות, שלא היו ולא נבראו, ובכן – שאלה זו פשוטה וקלה לתשובה שכן לפי כלל 32 לכללי האתיקה עורך דין צריך בין היתר להגן על זכויות לקוחו בהגנות; לפי כלל 34 לכללי האתיקה אסור לו להטעות ביוזעין את בית המשפט; ולפי סעיף 54 לחוק לשכת עורכי הדין עליו לעזור לבית המשפט לעשות משפט. אל כל אלה נוספת עבירת הסל של התנהגות שאינה הולמת עורך דין. קיצורו של עניין: הבדיקה והטיפול של ועדת האתיקה הארצית בעניין עורכי הדין של איקיוטק יימשכו, אך אין בכך משום כוונה להרחיב את אחריות עורך הדין לטענות מרשיו.

הנחיות והחלטות ועדת האתיקה הארצית

ניגוד עניינים: בעסקאות לפי תמ"א 38

שאלתא האם עורך-דין המייצג בעלי זכויות בקרקע במשא ומתן מול יזם לכריתת חוזה על-פי תמ"א 38 רשאי לקבל את שכרו מאת היזם? שאלה זו עלתה לדיון במסגרת קובלנה שהוגשה בבית הדין המשמעותי של הלשכה. על-פי כתב הקובלנה, הנאשם התגורר בבית אשר דייריו התקשרו עם יזם בעסקת תמ"א 38 וחתם עם היזמים על הסכם שכר טרחה נפרד וחסוי, שאת פרטיו סירב הנאשם לגלות לשאר הדיירים בבניין (שאותם הוא ייצג). הנאשם הואשם בעבירה של התנהגות שאינה הולמת עורך דין, בעבירה של הפרת חובת נאמנות ובעבירה של פעולה בניגוד עניינים או חשש לניגוד עניינים. הדיון בתיק הסתיים בהסדר טיעון. יחד עם זאת, בית-הדין פנה וביקש כי ועדת האתיקה הארצית תיתן את דעתה בשאלה, האם חתימתו של עורך דין המייצג בעלי דירות (להלן: "הבעלים") בעסקת תמ"א 38 על הסכם שכר טרחה נפרד עם היזם אכן מהווה עבירת משמעת ומעמידה את עורך הדין במצב של ניגוד עניינים אסור.

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

החלטה

א. אסור לעורך דין המייצג את הבעלים לייצג גם את היזם, לא לעניין העסקה עצמה וגם לא לעניין הרישום. **ב.** אסור לעורך דין המייצג את הבעלים לכרות הסכם עצמאי עם היזם בו יוסדר שכר טרחתו. ההתקשרות חייבת להיות אך ורק עם לקוחותיו של עורך הדין המייצג, קרי – הב"עלים, כאשר אם יש התחייבות של היזם לשלם את ההוצאות, היא תהיה כלפי הבעלים בלבד ובשום מקרה לא כלפי עורך הדין המייצג אותם. **ג.** אין מניעה לחשוף בפני היזם את שכר טרחתו של עורך הדין, כפי שסוכם על ידי עורך הדין ולקוחותיו, ואולם – עורך הדין לא ינהל עם היזם משא ומתן לגבי שכר טרחתו ולא ייצג את הבעלים במשא ומתן כזה, שתכליתו לדון בשכר טרחת עורך הדין עצמו. כל דיון בשאלת שכר הטרחה יהיה אך ורק בין עורך הדין לבין לקוחותיו והיזם לא יהיה מעורב בו. **ד.** שומה על עורך הדין המבקש לקבל על עצמו את הייצוג לבחון, בכל מקרה לגופו, אם קיים ניגוד עניינים אשר עשוי להשפיע על תפקודו. (החלטה מספר את/4/14).

הערת העורכת בהחלטתה ביקשה הוועדה לאזן בין שתי תכליות: מצד אחד, להבטיח כי עורך הדין המייצג את בעלי הקרקע ישמור על נאמנות מלאה ללקוחותיו ולא ימצא עצמו במצב של ניגוד עניינים. מנגד, לשמור על חופש החוזים של צדדים שאינם עורכי דין ולאפשר כריתתו של הסכם בין בעלי הקרקע לבין היזם, לפיו היזם יכסה את מלוא הוצאות הפרויקט, ובמסגרת זו יממן גם את הייצוג המשפטי של הבעלים.

ניגוד עניינים: ייצוג נגד לקוח לשעבר

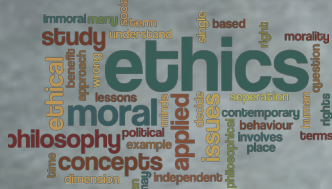
שאלתא עורכת הדין הפונה ייצגה את אחת מחברות התקשורת בהליכי גבייה. בתוקף תפקידה ניהלה משא ומתן מול חייבים וכן ייצגה את החברה במספר רב של דיונים בבתי משפט. לאחרונה הופסקה התקשורת של הפונה עם החברה. עורכת הדין שואלת, אם היא רשאית לקבל תיקים מחייבים המעוניינים שתייצג אותם בבתי המשפט נגד אותה חברה.

החלטה הוועדה מתירה את הייצוג, ובלבד שאין זיקה בין התיקים שהפונה תקבל על עצמה כעת לבין התיקים בהם טיפלה במסגרת תפקידה הקודם. (החלטה מספר את/134/14)

ניגוד עניינים: חבר בבית הדין המשמעתי של הלשכה לא יכול לייצג נאשמים בבתי הדין המשמעתיים

שאלתא בפני הוועדה הועלתה השאלה העקרונית, האם ראוי כי חבר בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין ייצג נאשמים בפני בתי הדין המשמעתיים, בתיקים בהם אינו מופיע, כמובן. שאלה זו התעוררה במסגרת הליך משמעתי בלשכה, בו ביקש הנאשם להיות מיוצג על-ידי עורך

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

עורך הדין כעד: טיעון שאינו בגדר עדות

עובדות המתלונן הוא אביה של אשה הנמצאת בהלכי גירושין מבעלה. הבעל מיוצג על ידי עורכת הדין הנילוה. המתלונן טוען שהנילוה אמרה בבית הדין הרבני, אשר דן בהסדרי ראייה של ילדם המשותף של בני הזוג, שהיא מכירה את הבעל (הלקוח שלה) ושהוא אדם אחראי, מטפל בילד בצורה טובה, ואין שום סכנה שהילד יהיה אצל הבעל. המתלונן סבור שעורכת הדין עברה על כללי האתיקה בכך שהעידה לטובת הלקוח.

החלטה לגנוז את התלונה. הוועדה אינה רואה בדבריה של הנילוה בבית הדין הרבני משום עדות האסורה על עורך דין המייצג צד, אלא טיעון בשמו. (החלטה מספר את/270/13)

התנהגות שאינה הולמת: הברחת נכסים

עובדות המתלונן הוא זוכה בתיק הוצאה לפועל. החייב הוא קרוב משפחה של המתמחה הנילון. לטענת המתלונן, המתמחה סייע לחייב למלט תפיסת רכבו של החייב בהליכי הגבייה. המתמחה פנה בהליך של בקשה למתן פסק דין הצהרתי, במסגרתו בקש מבית המשפט להצהיר כי רכבו של החייב, הינו לכאורה בבעלותו של המתמחה. בית המשפט בפניו העיד המתמחה בהליך, קבע בפסק דינו כדלקמן: "המבקש העיד בפני ולצערי התרשמתי באופן קשה מאד מעדותו. בית המ' שפט מביע את צערו על עדות זו בשים לב שהמבקש הוא מתמחה במשפטים, אך נראה שהאמת אינה נר לרגליו". בהמשך קבע בית המשפט: "אוסף ואזכיר את התנהלות המבקש אשר היתה בחוסר נקיון כפים, שכן במועד כלשהו לאחר שהמבקש קבל את צו העיקול ולאחר שהגיש בקשה לעיכוב הליכים, הוציא את הרכב מגבולות המדינה". בית המשפט דחה את הבקשה למתן פסק דין הצהרתי, קבע כי רישום הרכב על שם המתמחה הנו רישום פיקטיבי, וחייב את המתמחה בהוצאות. המתמחה השיב לוועדת האתיקה, כי פעל בעניין זה כאזרח מן המניין ולא כמתמחה. לדבריו, לא שיקר בבית המשפט, אלא גרסו לא הניחה את דעתו של בית המשפט. עוד טוען המתמחה, כי לא ניתן להסתמך על ממצאי פסק הדין האזרחי במסגרת הליך משמעותי בלשכת עורכי הדין.

החלטה להעמיד לדין משמעותי. המתמחה לא הגיש ערעור על פסק הדין, המכיל קביעות קשות כנגדו. הראיות שצורפו לתלונה מחזקות את הקביעות הללו. בנוסף, המתמחה לא השיב לבקשת הוועדה למסירת תגובה סטטוטורית לתלונה. (החלטה מספר את/245/13)

התנהגות שאינה הולמת: תקרית אלימה

עובדות עורך הדין המתלונן טיפל בעניינה של חברתו של המתמחה הנילון, ובמסגרת זו החזיק

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

במשרדו תיק עם מסמכים הנוגעים לטיפול בעניינה. לטענתו, המתמחה הגיע למשרד, ללא תיאום מראש, כשכוונתו ליטול את התיק. במשרד נכחה באותה עת רק המזכירה, אשר יצרה עם המתמחה לונן קשר טלפוני ועדכנה אותו כי המתמחה הגיע למשרד, וכי הוא מבקש לקבל לידיו את התיק. לדברי המתלונן הוא הבהיר למזכירה כי בהעדר ייפוי כוח המסמך את המתמחה לפעול בשמה של הלקוחה, ומבלי שהוסדר נושא שכר הטרחה, אין למסור למתמחה את התיק. לטענת המתלונן, הנתמכת בתצהיר המזכירה, לנוכח תשובה זו תקף הנילון את המזכירה, עיקם את ידה, חטף ממנה את התיק וברח מן המשרד. המזכירה רדפה אחרי המתמחה, אל מסדרון הקומה, ובסיוע עוברי אורח, חטפה חזרה את התיק מידיו. הנילון טוען כי הגיע למשרד בשליחות חברתו, לאחר שעורכת דין מן המשרד אמרה לה כי היא יכולה להגיע למשרד בזמנה הפנוי ולקבל את התיק לידיה. לכן, לשיטתו, מדובר בהגעה בתיאום מראש.

לדבריו, בעת שהגיע למשרד הוא נהג בנימוס מרבי, התיישב על כסא, הסביר כי הגיע לקחת את התיק של חברתו, והמתין בסבלנות לסיום השיחה של המזכירה עם המתלונן. לדבריו לאחר שיחה זו התפרצה כלפיו המזכירה "להוטת כעס", והבהירה כי עד שלא יוסדר שכר הטרחה היא אינה מוסרת לו את התיק. בשלב זה, לפי גרסת הנילון, "יתכן שהיה פגם בשיקול הדעת" והוא נטל את התיק מן השולחן, ועזב בנחת את המשרד. בסופו של דבר הגיעו הצדדים להסדר, אשר כלל התנצלות ופיצוי, והמתלונן ביטל את תלונתו.

החלטה להעמיד לדין משמעת. גם ללא קשר למקרה האלימות, נטילת המסמכים ללא רשות, בה מודה המתמחה, מהווה עבירה בפני עצמה. (החלטה מספר את/262/13)

התנהגות שאינה הולמת: הסתה בדף הפייסבוק

החלטה לוועדת האתיקה הארצית הגיעו תלונות בעניין חשד להסתה, ולביטויים גזעניים על רקע המצב הבטחוני ברשתות חברתיות דוגמת הפייסבוק. הוועדה קיימה במליאתה דיון מעמיק ונר קב בהתבטאויות האמורות, והחליטה לפרסם בתום הדיון את ההודעה הבאה: חובתו של עורך הדין לנקוט בלשון מנומסת, מכובדת, מאופקת ומרוסנת.

גם התבטאויות של עורכי דין שלא בזיקה למקצוע עשויות לעלות כדי עבירת משמעת [על"ע 1734/00 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' שפטל, (1.1.2002); בר"ש 2260/12 ועדת האתיקה המחוזית של לשכת עורכי הדין נ' שרגא, (15.8.2012)].

לפיכך, ובמיוחד בימים אלה, עקב הלחימה, חטיפת שלושת הנערים גיל-עד שָׁעָר, נפתלי פרנקל, ואייל יפרח, רציחתם, ורציחתו של הנער מוחמד אבו חדירה, המעוררות רגשות עזים בציבור, ועדת האתיקה הארצית קוראת לעורכי הדין להיזהר בדבריהם, ולשמש גורם ממתן, ולא גורם המלהיט את הרוחות.

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

7

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

החלטה

- א. השאילתא היא כללית וכוללנית, והואיל ואינה מתייחסת למקרה ספציפי, גם לא ניתן לתת לה מענה נקודתי.
- ב. ככלל, על עורך דין המחזים אדם על מסמך משפטי לוודא כי הוא כשיר לעשות כן, ולוודא כי הוא מודע למעשיו ומבין את משמעות חתימתו על אותו מסמך.
- ג. ככל שלעורך הדין יש ספק ביחס לכשירותו של אותו אדם, מודעותו, או הבנתו ביחס למסמך או משמעות חתימתו, עליו להימנע מהחתמתו על כל מסמך כאמור. כל פעולה אחרת עלולה להוות עבירה אתית. (החלטה מספר את/93/14)

התמחות: סכסוך בין מאמן למתמחה

עובדות התלונה הוגשה על ידי עורך דין שאימן מתמחה. המאמן טוען כי המתמחה קרא לו "חלאת המין האנושי ונבלה". המתמחה בתגובתו מתאר מסכת קשה של התעמרות בו לאורך זמן מצד המאמן. במהלכו של האירוע נשוא התלונה צעק עליו המאמן מדוע אינו מקפיד לומר לו כל יום "בוקר טוב אדוני" ו"ערב טוב אדוני". המתמחה טוען כי השיב שאינו מוכן לסבול יחס כזה, ואז הוא פוטר על המקום. המתמחה מאשר כי ענה במילים קשות, אם כי אינו זוכר את המילים המדויקות. המתמחה הביע צער על האירוע, ובמיוחד על כך שהמאמן לא הסתפק בהשפלות המי-תמשכות, ובפיטורי בזק באמצע ההתמחות, אלא מצא לנכון גם לפנות ללשכה בעניין זה.

החלטה לגנוז את התלונה. בהתחשב בכך שהדברים קרו בדלת אמות המשרד, בכך שהמאמן אינו מצביע על הישנות של מקרים, ולאור העונש הכבד שקיבל המתמחה בכך שפוטר במהלך ההתמחות ללא הודעה מוקדמת, אין המדובר במקרה המתאים לנקיטה בהליכים משמעתיים נוספים. הועדה מקבלת את הבעת הצער של הנילון, ולנוכח הנסיבות המפורטות במכתבו, לא תנקוט בהליכים משמעתיים תוך הבהרה כי ביטויים מן הסוג נשוא התלונה אינם מקובלים כלל ועיקר. בנוסף, העבירה ועדת האתיקה העתק התיק לוועדת ההתמחות על מנת לבחון את כשירותו של המתלונן להוסיף ולאמן מתמחים. (החלטה מספר את/87/14)

התמחות: אסורה הופעת מתמחים בוועדות רפואיות של המוסד לביטוח לאומי

שאילתא הוועדה נתבקשה על ידי היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי לחוות דעתה בשאלה אם מתמחה בעריכת דין רשאי לייצג לקוח בפני ועדה רפואית.

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

החלטה בהתאם לסעיף 37 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א – 1961, "בששת החודשים האחרונים לתקופת התמחות, רשאי מתמחה לייצג שולחי מאמנו בבית משפט השלום, ובלבד שהמאמן יהיה נוכח בבית המשפט או שבית המשפט הרשהו להמשיך בייצוג אף בהיעדר המאמן". החוק נוקט לשון מדויקת ומגביל את היתר הייצוג לבית משפט השלום בלבד. את ההוראה הנ"ל יש לקרוא על רקע הוראת סעיף 20 לחוק, אשר קובעת את תחום ייחודו של מקצוע עריכת הדין. על פי סעיף 20, רק עורכי דין הם הרשאים לייצג לקוחות, בין היתר, בפני גופים או אנשים שהם בעלי סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית. המחוקק מצא לנכון להגדיר במפורש ערכאה אחת בלבד, בה הוא מתיר ייצוג בידי מתמחים, וגם זאת בכפוף לתנאים מצטברים ומגבילים, לפיהם מדובר במתמחה המצוי בששת חודשי ההתמחות האחרונים שלו, בתחילת הדיון הופיע המתמחה עם מאמנו ובית המשפט התיר את המשך הייצוג על ידי המתמחה לבדו.

על רקע הפירוט המדוקדק אשר נכלל בסעיף 20, המלמד על כוונתו המפורשת של המחוקק להגביל ולצמצם את האפשרות להתיר ייצוג בידי מי שאינו עורך דין (ומתמחה נכלל גם הוא בהגדרה זו) הוועדה סבורה, כי לא ניתן להרחיב, על דרך של פרשנות או היקש, את היתר הייצוג שניתן למתמחים, מעבר לערכאה המסוימת אשר נזכרה במפורש בחוק. הוועדה קובעת כי הופעה של מתמחה בפני וועדה רפואית היא עבירת משמעת. (החלטה מספר את/60/14)

כלל 25: שליחת חוקר פרטי לצד מיוצג

עובדות עורכת הדין המתלוננת מייצגת תובעת בתביעת נזיקין נגד המדינה. עורכי הדין הנילונים מייצגים את המדינה. המתלוננת טוענת כי הנילונים שלחו חוקר פרטי אשר יצר קשר עם מרשתה וזאת בניגוד לאמור בכלל 25 לכללי לשכת עורכי הדין – האוסר על פנייה של עורך דין לצד מיוצג. הנילונים טוענים, כי החוקר נשלח על ידי הלקוחה – מדינת ישראל.

הנילונים מוסיפים, כי אינם יכולים ואינם מתכוונים למנוע ממרשתם, דהיינו – מדינת ישראל, לבצע את בדיקותיה, רק משום שבעל דין מבקש אותה לא לעשות כן.

החלטה לגנוז את התלונה. לא הוצגו ראיות לכך שהנילונים הפעילו את החוקר, ולפיכך לא נעבר רה עבירה אתית. (החלטה מספר את/204/13)

הערת העורכת החלטה זו עולה בקנה אחד עם החלטה מספר 69/10, שפורסמה ברבעון "אתיקה מקצועית" מספר 42 והחלטה מספר 301/11, שפורסמה ברבעון "אתיקה מקצועית" מספר 45. החלטות אלה פסלו הפעלת חוקרים ע"י עורך הדין, אך איסור זה אינו חל על הלקוח.

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

חסיון: חשיפת הסכם שכר הטרחה בהליכי פשיטת רגל

שאלתא עורך הדין הפונה מייצג פושטי רגל רבים. לאחרונה הוא נדרש להציג בפני בית המשפט והמנהל המיוחד בפשיטת רגל, את הסכם שכר הטרחה מול הלקוח וכן את חשבוניות המס שהופקו על ידו בגין תשלומי החייב עבור שכר הטרחה. הפונה מוטרד מכך שהדבר יהפוך לתופעה ומבקש את עמדת הוועדה בעניין.

החלטה

א. ככלל, הסכם שכר הטרחה והמסמכים הנלווים לו, כדוגמת חשבונות עסקה, קבלות, וחשבר ניות מס הינם חסויים, ועל עורך הדין המתבקש לחשוף אותם לפעול בהתאם ולכבד את החיסיון. **ב.** יחד עם זאת, הואיל והחיסיון הינו של הלקוח, ולא של עורך הדין, הרי ככל שהחיסיון הוסר כדין, החשש מפני חשיפת הנתונים הכספיים של המשרד אינו מהווה עילה להימנע ממסירת המידע. (החלטה מספר את/73/14)

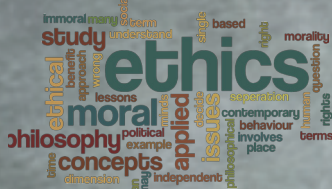
הערת העורכת החלטת הוועדה התבססה על הנמקה, לפיה הסכם שכר הטרחה מצוי בלב ליבו של הייעוץ המשפטי, והוא מהווה חלק מתוצר העבודה של עורך הדין, אשר אמור להיות סודי, ושמור לידיעתם הבלעדית של עורך הדין ולקוחו. מעבר לסכומים עצמם, אשר יש בהם כדי לשקף יכולות כספיות, יכולים להיות בהסכם ובהוראותיו קצוות חוט למידע אחר, כדוגמת זהות מממן שכר הטרחה, מידע וצפי של הצדדים להסכם לגבי הליכים שונים, הערכת הצדדים אודות סיכויי הצלחה וכדומה.

עיסוק אחר: עורך הדין שהינו בעל מניות בחברה רשאי לייצגה

שאלתא עורך הדין הפונה ייסד חברה פרטית ואף ניהל אותה. לפני כשנתיים הוא חדל מלנהל את החברה, ומונה לה מנהל אחר. עורך הדין מעוניין לדעת האם יש מניעה שייצג את החברה בענייניה המשפטיים, בשים לב לכך שהוא רק בעל מניות בה.

החלטה כל עוד לא מתעורר ניגוד עניינים בין החברה לבין בעל המניות שלה, אין מניעה כי עורך הדין שהינו בעל המניות ייצג את החברה. זאת בכפוף לכך שהוא משמש אכן רק כבעל המניות ואינו נושא בתפקיד ניהולי בה. (החלטה מספר את/90/14)

הערת העורכת סעי' 60 א' לחוק לשכת עורכי הדין קובע: "עורך דין לא יעסוק בעיסוק אחר בנסיבות שבהן עלול להיווצר ניגוד עניינים בין עיסוקו כעורך דין לכל עיסוק אחר". כללי לשכת עורכי הדין (עיסוק אחר), התשס"ג – 2003 אוסרים על טיפול באותו עניין הן כעורך דין והן במסגרת העיסוק האחר.

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

במסגרת רבעוני "אתיקה מקצועית" מספר 9, 15 ו-24 פורסמו החלטות הועדה לענייני עיסוק אחר, וביניהן איסור לייצג חברה פרטית שעורך הדין הקים והוא בעל מניות ודירקטור בה. עם זאת, בגיליון "אתיקה מקצועית" מספר 51 כבר נקבע כי מותר לעורך דין להיות בעל מניות בחברה ואין מדובר ב"עיסוק אחר" כמשמעותו בכללים.

יחסי חברים: פרסום מאמר הפוגע בעורך דין אחר

עובדות בבסיס התלונה מאמר שכתב עורך הדין הנילון ופורסם במספר אתרים במרשתת. המאמר עוסק בהגשת תביעות ובתובעים סדרתיים, בכל הקשור להפצת דואר זבל ("ספאם"), ובו, בין היתר, אזכור וניתוח של פסק הדין בו תבע עורך הדין המתלונן באופן אישי חברה על הפצת דואר זבל, תביעה שנדחתה על-ידי בית המשפט, תוך שנקבעו קביעות קשות וברורות נגד המתלונן. ערעור שהוגש על ידי המתלונן על פסק הדין הביא לביטול פסק הדין בהסכמת הצדדים. לדידי המתלונן, המאמר כפי שפורסם פוגע בו אישית, שכן הינו מאזכר פסק דין של בית המשפט לתביעות קטנות שבוטל בערכאת ערעור. בנוסף, לדידי המתלונן, הנילון הקפיד על תיוג שמו בהטיות שונות, כך שכל גולש אשר יקיש את שמו במנועי החיפוש יגיע למאמר זה. בנוסף, כך לדברי המתלונן, במאמר קובע הנילון קביעות עובדתיות ביחס להתנהלות המתלונן וכן מייחס לו התנהגויות שלא היו ולא נבראו.

הנילון טוען כי המאמר כפי שנערך על ידו סוקר את התפתחות הפסיקה והינו מאמר ראוי ולגיטימי עבור ציבור העוסקים בתחום. בנוסף, עצם הגשת התביעה על ידי המתלונן באופן אישי, תוך ציון עובדת היותו עורך דין בכתב התביעה, חשפה את המתלונן לכך ששמו יפורסם ברבים בעת פרסום פסק הדין. עוד ציין הנילון שלבקשת המתלונן, ולמעלה מן הצורך, ערך שינוי מסויים במאמר, והכל על מנת להפיש את המתלונן.

החלטה לגנוז את התלונה. יש לבחון את התיק תחת משקפי כללי האתיקה ולא תחת דיני לשון הרע. הנילון פעל במסגרת החוק וכן לא הכפיש את המתלונן באופן אישי. הנילון סקר פסק דין של בית משפט, תוך הבעת דעה לגיטימית, תוך שהוא מציין את שמו של המתלונן כפי שהופיע כתובע בפסק הדין. (החלטה מספר את/111/14)

כלל 22: הקלטת דיון בוררות על-פי דין תורה

עובדות עורך הדין המתלונן הגיש נגד לקוחותיו לשעבר תביעה לתשלום שכר טרחה, שנדונה בהליך בוררות על-פי דין תורה. עורכי הדין הנילונים נטלו על עצמם את ייצוג הנתבעים. לאחר כחמש שעות דיון, שתועדו בפרוטוקול שערך הבורר עצמו, הודיעה ערכת הדין הנילונה כי היא הקליטה את הדיון. לשיטתה, כפי שהדבר נרשם בפרוטוקול מפיה, "אין פגם בהקלטה". באותו שלב הופסק הדיון.

אתיקה מקצועית

רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

גליון 55 • אוקטובר 2014

החלטה להעמיד לדין את שני עורכי הדין הנילוונים. כלל 22(א) לכללי האתיקה אוסר חד משעי על הקלטת חבר למקצוע ללא ידיעתו. בנוסף, הוועדה סבורה כי כלל 22(ב), האוסר על הקלטת דיון בבית המשפט, צריך לחול גם על דיוני בוררות מכל מין וסוג שהוא. (החלטה מספר את/110/13)

פרסומת: מתן שירותים משפטיים באמצעות האינטרנט

שאלתא עורך הדין הפונה מבקש להפעיל אתר אינטרנט שאינו אתר האינטרנט הרשמי של משרד דו, באמצעותו יספק שירותים משפטיים ללקוחות מזדמנים וללקוחות קבועים. השירותים המי שפטיים אשר יינתנו על-ידי אותו אתר יכללו בין היתר ייעוץ משפטי לפניות, מתן חוות דעת משפטיות, ניסוח מסמכים משפטיים, הקמה ופירוק חברות, רישום סימני מסחר ופטנטים, פעולות מול רשם התאגידים, עסקאות במקרקעין, הוצאה לפועל, צווי ירושה וצווי קיום צוואה. האתר יפורסם בהתאם לכללי האתיקה הרלוונטיים. במקרים הרלוונטיים לא תהיה סטייה מהוראות הדין לרבות קיום פגישה פנים אל פנים עם הפונה, לצורך החתמתו בפני עורך דין על המסמכים הרלוונטיים. כמו כן יהיה מקום פיזי שבו ניתן יהיה להיפגש עם לקוחות והמשרד יפעל לייצג צד אחד בלבד בכל שירות משפטי. האתר יהיה בבעלות משרד עורכי דין והמשרד לא ישתף את הכנסותיו עם מי שאינו עורך דין.

החלטה לא לאשר את הפעלת האתר. על פניו מדובר ביצירת מצב בעייתי לפיו משרד עורכי דין יתנהל מול לקוחות מזדמנים ללא כל יכולת להבין באמת מי עומד מולו, על מנת לרדת לעומקן של שאלות המופנות אליו ולעומקם של נושאים המובאים לפתחו. מצב שבו משרד עורכי דין פועל מאחורי אתר אינטרנט שאינו האתר הרשמי של אותו משרד, עלול ליצור התנהלות לפיה אופן הפרסום האתר, אינו תואם את אופן הפרסום המותר לפי כללי הלשכה, שכן לכאורה, אותו אתר אינו מייצג משרד עורכי דין כי אם פעילות עסקית/משפטית שאינה חוסה תחת כללי לשכת עורכי הדין.

זאת ועוד: קיים חשש לגבי הזהות של מי שיתן את השירותים המשפטיים בפועל, באמצעות אתר שכזה. הלקוח לא יוכל לדעת מי הוא נותן השירות ולא יוכל לדעת מול מי הוא מתקשר לצורך מתן ייפוי כוח לביצוע פעולות כאלה ואחרות. (החלטה מספר את/97/14)